

AK INNOVACIJNIJ PIDHID U NAVCANNI VIRTUAL MOBILITY AS INNOVATIVE APPROACH IN EDUCATION (дата звернення 20.03.2021)

УДК 378.147

**ОСВІТНІЙ ПРОЦЕС В СУЧАСНИХ РЕАЛІЯХ:
ПАНДЕМІЯ ПРОДОВЖУЄТЬСЯ**

*Левченко Я.С., PhD, доцент,
slavalevcenko1984@gmail.com*

*Шершенюк О.М., к.е.н., доцент,
sheralyona@gmail.com*

Харківський національний автомобільно-дорожній університет

18 березня 2021 року – рік з моменту проголошення пандемії COVID-19 в Україні та впровадження загальнодержавного карантину.

Пандемія COVID-19 в значній мірі вплинула на функціонування всіх галузей економіки і освітні процеси світу. Наше покоління освітян ще не стикалося з подібними зовнішніми викликами. Карантин, локдаун, дистанційна освіти... Багато нових слів було освоєно, значення яких всі відчували практично.

В зв'язку із тяжкою епідеміологічною ситуацією всі навчальні заклади (без винятку) змушені були перейти на дистанційну форму навчання та підготовки. Педагоги, вчителі, студенти та учні змушені були перейти та адаптуватися до дистанційного освітнього процесу. І все б нічого, та перехід мав бути миттєвий, стрімкий, в обмежений період. Педагог мав бути на постійному зв'язку з учнем за допомогою освітніх платформ, месенджерів, соціальних мереж і т.д. В будь-який час учень міг написати викладачеві з проханням пояснить матеріал, якщо останній не зрозумілий, або якщо під час освітнього процесу виникли проблеми з Інтернет з'єднанням і студент чи учень не зміг бути присутнім. Велика кількість викладачів та вчителів не змогли впоратися з викликами, які виникли, та змушені були залишити заклади освіти. Лєвова частка таких викладачів – люди поважного віку, для яких освоєння новітніх технологій викладання в такі короткі строки стало справжнім викликом.

Проте, є і зворотна сторона даної ситуації. Період пандемії надав нові можливості для навчання та прискорення багатьох процесів. Всі учасники освітнього процесу отримали можливість перепідготуватися, перелаштуватися, перегрупуватися. Викладачі та

вчителі пройшли тренінги, курси та інші підготовки за вектором дистанційного навчання. Через рік пандемія і супутні наслідки вже не здаються такими страшними, як раніше. Такі слова, як «локдаун» та «карантин» вже сприймаються не так лячно, як раніше. Завдяки дистанційному навчанню студент та викладач відчуває себе більш захищеним в цей складний період, при цьому продовжуючи робити все, що робив до цього.

Найбільше страждає зараз навчання за дуальною формою здобуття освіти. В рамках такого навчання освітній процес розділено на 2 блоки: теоретичний (в університеті) та практичний (на підприємстві). Теоретичний блок повністю можна адаптувати, а от з практичним все набагато складніше. Складність пов'язана з тим, що багато підприємств вимушені були призупинити діяльність на період карантину. Відповідно це вплинуло і на практичну підготовку тих, хто вчиться. Державна програма підтримки підприємств, які залучені до дуального навчання наразі відсутня, тому такі підприємства постали перед проблемою та знаходяться на межі відмови участі в такій освітній траєкторії.

Ще однією не вирішеною на разі проблемою в освітньому процесі є мобільність студентів та викладачів в рамках різних програм. Навряд чи *virtual mobility* може повноцінно замінити *real mobility*. Керівні офіси (наприклад Erasmus) поки не дають жодних вказівок до подальших дій. Тому можна впевнено стверджувати, що даний напрямок «на паузі».

Пандемія COVID-19 має не лише погані сторони – це виклик, який відкриває нові можливості до розвитку та прогресу. Американський педагог, психолог та письменник Дейл Карнегі говорив, що нам не завжди під силу змінити життєву ситуацію, але завжди під силу змінити своє відношення до неї. Тому ми, освітяни, готові змінювати відношення до ситуації, що склалася, та користуватися обставинами, як стимулом до прогресу та розвитку.